

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Teoria kompozycji wnętrza [S1AW1P>TKW]

Przedmiot

Kierunek studiów

Architektura wnętrza

Rok/Semestr

1/1

Studia w zakresie (specjalność)

–

Profil studiów

praktyczny

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

polski

Forma studiów

stacjonarne

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

15

Laboratorium

30

Inne (np. online)

0

Ćwiczenia

0

Projekty/seminaria

0

Liczba punktów ECTS

3,00

Koordynatorzy

Wykładowcy

dr inż. arch. Tomasz Jastrzab

tomasz.jastrzab@put.poznan.pl

Wymagania wstępne

Wiedza: Charakterystyka specyfiki projektowania ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących kompozycji przestrzeni. Elementy kształtowania przestrzeni, zasady i środki artykulacji. Skala i proporcje. Prawa kompozycji dawniej i dziś - ewolucja teorii, definicje. Zasady organizacji założeń przestrzennych - opis wybranych modeli. Konfiguracja przestrzeni a zachowania użytkowników. Twórcy i ich autorskie definicje kształtowania przestrzeni. Umiejętności: Umiejętność wykorzystania podstawowych zasad kształtowania przestrzeni w praktyce projektowej w odniesieniu głównie do architektury wnętrza. Umiejętność kształtowania przestrzeni z uwzględnieniem praw kompozycji. Umiejętność analizy i krytycznej oceny założeń przestrzennych. Kompetencje społeczne Świadomość kształcenia i doskonalenia umiejętności. Umiejętność samodzielnej organizacji pracy, zbierania informacji, analizy i syntezy. Umiejętność pracy w zespole, publicznej prezentacji, negocjacji i argumentacji.

Cel przedmiotu

Poznanie specyfiki projektowania architektonicznego w zakresie podstawowych zagadnień związanych z teorią kompozycji przestrzeni w kontekście architektury wnętrz. Nauka kształtowania układów przestrzennych z wykorzystaniem linii, płaszczyzn i brył. Zastosowanie w praktyce projektowej zasad organizacji i artykulacji przestrzeni. Opanowanie wiedzy dotyczącej praw kompozycji, skali i proporcji. Umiejętność kreowania form przestrzennych we wnętrzach architektonicznych w zależności od wielkości, funkcji i kontekstu. Sposoby organizacji przestrzeni i ich wpływ na odczucia oraz zachowania użytkowników

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

- ma wiedzę w zakresie sposobu realizacji prac artystycznych i projektowych z zakresu architektury wnętrz, zna techniki warsztatowe, zasady kompozycji oraz odpowiedniego doboru środków ekspresji wykorzystywane przy opracowaniu projektów wnętrz
- dysponuje podstawową wiedzą z dyscyplin uzupełniających dla architektury wnętrz jak: architektura krajobrazu, grafiki, wystawiennictwa, psychofizjologii widzenia, fotografii, ergonomii etc.
- zna publikacje z dziedziny architektury wnętrz oraz historii sztuki, ma wiedzę dotyczącą stylów w sztuce, sztuce użytkowej i architekturze wnętrz, zna związaną z nimi terminologię

Umiejętności:

- umie formułować, tworzyć i realizować własne koncepcje projektowe i artystyczne, dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do przeprowadzania procesu projektowego w dyscyplinie sztuki projektowej i sztuki pięknej (architektura wnętrz, wzornictwo, informacja wizualna, projektowanie mebli);
- umie adekwatnie zastosować wiedzę z zakresu technik warsztatowych, w tym z dziedziny kompozycji przestrzennej, wykorzystując relacje form, proporcji, koloru, światła oraz z zakresu sposobu realizacji prac do konkretnych realizacji artystycznych i projektowych

Kompetencje społeczne:

- jest świadomy odpowiedzialności za działania w przestrzeni, która jest dobrem wspólnym; rozumie znaczenie wartości zastanych, tradycji i kultury

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

- Zaliczenie z oceną.

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

- Zaliczenie z oceną.

Przyjęta skala ocen: 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Grupy zagadnień

Zagadnienie 1. Geometryczne środki kształtowania przestrzeni - punkt, linia (linie harmoniczne i dysharmoniczne, siatki, energia linii, linia wzroku w architekturze), płaszczyzna (płaszczyzny nadwieszona, płaszczyzny ścian i posadownienia), bryła (kształt, faktura).

Zagadnienie 2. Analiza przestrzeni - przestrzeń wewnątrzprzestrzenna, podłączona, przyległa, wspólna.

Zagadnienie 3. Zasady artykulacji przestrzeni – osiowość, symetria, hierarchia, rytm, transformacje, dominanty i akcenty.

Zagadnienie 4. Skala i proporcje. Kategorie skal architektonicznych: skala estetyczna, skala two-rzywa, skala ludzka, skala położenia, wybór odmiany skali, zmiana skali. Systemy proporcji: (pro-porcje materiałowe, strukturalne) złoty podział, style w architekturze, porządki klasyczne, teorie re-nesansowe, linie regulacyjne, proporcje antropomorficzne, moduły.

Zagadnienie 5. Podstawowe prawa kompozycji dawniej i współcześnie, ewolucja poglądów. Prawo hierarchii / prawo równorzędności znaczeń, prawo punktacji / prawo nieograniczonej kontynuacji i przenikania, prawo rytmu / prawo mutacji rytmu, prawo proporcji / prawo zmiennych zależności i wielu proporcji, prawo harmonii / prawo dynamicznych przeobrażeń, prawo tolerancji.

Zagadnienie 6. Zależności między formą i tłem, zasady dobrej kontynuacji i kontrastu, zależność formy od roli, wielkości i jakości części. Wytyczne formalne, prostota i złożoność formy, własności wzrokowe

formy, skończoność form, pole działania formalnego.

Zagadnienie 7. Formy swobodne i spoiste, silne i słabe. Przekształcalność form - przekształcalność przez wymiarowanie, przez dodawanie i przez ujmowanie.

Zagadnienie 8. Sposoby organizacji przestrzeni - założenia regularne i nieregularne, radialne, scen-
tralizowane, linearne, organizacje modułowe.

Zagadnienie 9. Elementy cyrkulacji przestrzeni - komunikacji.

Zagadnienie 10. Teoria widzenia, percepcja przestrzeni, przestrzeń we wnętrzach architektonicznych, złudzenia optyczne.

Zagadnienie 11. Teorie kompozycji przestrzeni a modele zachowań użytkowników. Przestrzeń archi-
tektoniczna a przestrzeń egzystencjalna. Charakter układów przestrzennych i ich wpływ na zachowania
odbiorców.

Zagadnienie 12. Konteksty - architektoniczny, urbanistyczny, krajobrazowy.

Zagadnienie 13. Teorie kompozycji przestrzeni w ideach znanych architektów, symbolika przestrzeni
współczesne tendencje w architekturze wnętrz.

Zagadnienie 14. Teorie kompozycji przestrzeni a współczesna sztuka / malarstwo, rzeźba i inne
dziedziny, zależności i przenikanie tendencji.

Zagadnienie 15. Przestrzeń we wnętrzach architektonicznych generowana w sposób cyfrowy - rozwój
technik informatycznych i ich wpływ na sposób kształtowania przestrzeni.

Podsumowanie

Metody dydaktyczne

1. Wykłady / wykłady problemowe.
2. Projekty / metoda projektów – praktyczny.
3. eLearning Moodle (system wspomagania procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Literatura

Podstawowa

1. Basista A. Kompozycja dzieła architektury, Universitas Kraków, 2006.
2. Ching F. Architecture. Form space and order. Van Nostrand Reinhold 1996.
3. Ciechanowski K. Podstawy kompozycji architektonicznej, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej
Wrocław, 1974.
4. Norberg -Schulz Ch. Bycie, przestrzeń i architektura Wyd. Murator, Warszawa 2000.
5. Rasmusen S. E. Odczuwanie architektury Wyd. Karakter 2015.
6. Szmidt B. Ład przestrzeni, PIW Warszawa 1981.
7. Szparkowski Z. Zasady kształtowania przestrzeni i formy architektonicznej, Oficyna Wydawnicza
Politechniki Warszawskiej Warszawa, 1993.
8. Żórawski J. O budowie formy architektonicznej, Warszawa 1962.

Uzupełniająca

1. Arnheim R. Sztuka i percepcja wizualna, Warszawa, Arkady 1978.
2. Bańka A. Psychologiczna struktura projektowa środowiska, Poznań, Wydawnictwo Politechniki
Poznańskiej 1985.
3. Basista A. Architektura czterech kultur Wyd. Naukowe PWN, Warszawa-Kraków 1995.
4. Fikus M. Cechy procesu projektowego w działalności twórczej i realizacyjnej, Poznań, Wydaw-
nictwo Politechniki Poznańskiej 1992.
5. Fikus M. Przestrzeń w zapisach architekta, Kraków, Wydawnictwo Zebra 1999.
6. Norberg - Schulz Ch. Znaczenie w architekturze Zachodu Wyd. Murator, Warszawa 1999.
7. Strzemiński W. Teoria widzenia, Kraków, Wydawnictwo Literackie 1974.
8. Sumień T. Kreacja i percepcja architektury miasta Wyd. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Ko-
munalnej, Warszawa 1989.
9. Włodarczyk J.A. Około architektury Wyd. Politechniki Białostockiej, Białystok 2003.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	90	3,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	60	2,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwίων/egzaminu, wykonanie projektu)	0	1,00